

Bakan Albayrak: KDV İadesinde Yeni Sistem Oluşturacağız

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, KDV iadelerinde çok daha hızlı ödemeyi öncelikleyecek yeni bir sistem oluşturacaklarını söyledi. - 22.11.2018

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu, Özelleřtirme İdaresi Başkanlığı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulunun 2019 yılı bütçesi ile 2017 yılı kesin hesabı ve bu kurumlar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Sayıştay raporu, Merkezi Yönetim 2019 yılı Bütçe Kanunu Teklifi, Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısı görüşölüyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Komisyonda yaptığı sunumda, küresel ekonomi hakkında bilgi vererek, 2018 yılı başından itibaren özellikle imalat sanayi ve ticaretin öncölüğünde bir miktar yavaşlama görölüğünü, dünya ekonomisinin 2018 ve 2019 yıllarında yüzde 3,7 büyümesinin beklendiğini ifade etti.

Artan istihdam ve gelirler, ABD'deki vergi indirimleri ve halen destekleyici olan finansal koşulların ekonomik aktiviteyi olumlu yönde etkilediğine dikkati çeken Albayrak, küresel ticarete artan gümrük vergileri ve küresel faizlerdeki yükselişe bağlı sıkılaşan finansal koşulların gelişmekte olan ölke ekonomileri için negatif unsurlar olduğunu söyledi.

Albayrak, son dönemde düşen petrol fiyatlarının özellikle petrol ihracatçılarını olumsuz yönde etkileyeceğine işaret ederek, ABD Merkez Bankasının (Fed) 2018 yılında hali hazırda üç faiz artırımı yaparken aralık ayında bir faiz artırımı, 2019'da da iki ya da üç faiz artışı yapabileceğinin beklendiğini bildirdi.

Küresel ekonomide önümüzdeki döneme ilişkin risklerin kısa vadede aşağı yönlü olarak görölüğünü dile getiren Albayrak, "Fed'in kademeli faiz artışlarına devam etmesi ve

bilançosunu küçültmesi özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından risk teşkil etmektedir. Çin başta olmak üzere bazı gelişmekte olan ülkelerin yüksek borçluluk oranları önemli bir risk ve kırılganlık unsuru olarak görülmektedir. Artan jeopolitik riskler ve korumacılık eğilimleri küresel ekonomik toparlanmayı olumsuz yönde etkileyebilecek diğer faktörler olarak dikkat çekmektedir.” diye konuştu.

“Tedbirlerin piyasalardaki olumlu etkileri görülmeye başlandı”

Albayrak, ağustosta döviz kurunda makroekonomik temellerle bağdaşmayan spekülative ataklar yaşandığını hatırlatarak, finansal piyasalarda gözlenen bu dalgalanmaları azaltmak, likidite sıkışıklığını gidermek, finansal istikrarı desteklemek ve piyasaların etkin işleyişini sağlamak amacıyla Türk lirası ve döviz likiditesine yönelik gerekli tedbirlerin alındığını, bu tedbirlerin finansal piyasalar üzerindeki olumlu etkilerinin görülmeye başlandığını vurguladı.

Oncü göstergelerin 2018 yılının ikinci yarısında ekonomide yavaşlamaya ve dengelenme sürecine işaret ettiğini belirten Albayrak, Yeni Ekonomik Program'da (YEP), 2018 yılından başlayarak takip eden üç yıllık dönemde Türkiye ekonomisinin sırasıyla yüzde 3,8, yüzde 2,3, yüzde 3,5 ve yüzde 5,0 oranlarında büyüyeceğinin öngörüldüğünü anımsattı.

Albayrak, ihracatın ocak-eylül döneminde yıllık yüzde 7 arttığını kaydederek, ithalatın ise iç talepteki dengelenme süreci ve döviz kurlarındaki artış nedeniyle hazirandan itibaren daralmaya başladığını söyledi.

Cari işlemler açığının da hazirandan itibaren azalma eğilimine girdiğini anlatan Albayrak, “Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış cari işlemler açığı 46,1 milyar dolara gerilemiştir. Enerji ve altın hariç cari işlemler hesabı ise 2,6 milyar dolar fazla vermektedir. Cari işlemler açığının GSYH'ye oranının 2017 yılındaki yüzde 5,6 seviyesinden 2018 yıl sonunda yüzde 4,7'ye gerilemesi beklenmektedir.” dedi.

Berat Albayrak, Türk lirasındaki hızlı değer kaybı ve bunun neticesinde fiyatlama davranışlarında belirgin biçimde gözlenen bozulma ve gıda ile enerji fiyatlarının yüksek seyri neticesinde ekim ayı itibarıyla yıllık enflasyonun yüzde 25,2 seviyesine yükseldiğini ifade ederek, “YEP'in enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesi ve fiyat istikrarının sağlanması temel hedeflerinden biri olması doğrultusunda enflasyonla mücadele sürecine en önemli desteği sıkı maliye politikası verecektir.” değerlendirmesinde bulundu.

Enflasyonla Topyekun Mücadele Programı'nın yanı sıra, enflasyonu düşürmeye ve makroekonomik dengelenmeyi sağlamaya yönelik güçlü politika koordinasyonu ile YEP'te 2018 yıl sonunda enflasyonun yüzde 20,8 olarak gerçekleşmesinin beklendiğini dile

getiren Albayrak, enflasyonun program dönemi sonunda ise para ve maliye politikası arasındaki etkili eş güdüm ve alınacak yapısal tedbirlerle birlikte yüzde 6'ya gerilemesinin hedeflendiğini vurguladı.

Albayrak, bankacılık sektöründe eylül ayında öz kaynak ve aktif karlılığın yıllıklandırılmış olarak sırasıyla yüzde 14,1 ve yüzde 1,9 seviyesinde olduğunu söyledi.

KDV iadeleri için yeni sistem gelecek

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, gelir politikalarını, 2019 yılında gerekli mali alanın temini suretiyle makroekonomik dengelenme sürecinin desteklenmesi ve 2020 - 2021 döneminde ise kamu harcamaları için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanması, sosyo-ekonomik kalkınma ve adaletin daha da güçlendirilmesi, ekonominin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması ve yurt içi tasarruflara katkı sağlanması hedefleri doğrultusunda yürüteceklerini ifade etti.

Gelir politikalarına ilişkin temel politika öncelikleri çerçevesinde konut, mobilya, otomotiv gibi sektörlerde geçen dönemde birçok vergisel düzenlemeyi ve teşviki hayata geçirdiklerini anlatan Albayrak, bu hedefler çerçevesinde önümüzdeki dönemde mali disiplinin temel çipa olmaya devam edeceğini söyledi.

Albayrak, vergi sistemini daha basit, etkin, geniş tabanlı ve daha adil bir yapıya kavuşturmak için vergi mevzuatının sadeleştirilmesine yönelik çok önemli adımlar atılacağını belirterek, etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldıracaklarını ve mecbur olmadıkça yeni istisna ve muafiyet getirmeyeceklerini bildirdi.

Mükelleflerin vergiye uyum seviyelerini güçlendireceklerini ve kayıtlı ekonomiye geçişi hızlandıracaklarını vurgulayan Albayrak, şöyle konuştu:

“Vergisel konularda anlaşılabilirliğin sağlanması, mükelleflerin hak ve ödevleri konusunda bilgilendirilmesi yoluyla vergi bilincini ve gönüllü uyumu daha da artırmak üzere Mükellef Hizmetleri Merkezini yeniden yapılandırıyoruz. İnteraktif Vergi Danışmanı uygulamasını diğer kazanç ve vergi unsurlarını kapsayacak şekilde geliştirmeye devam ediyoruz. KDV iadelerinin hızlı ve doğru yapılabilmesini sağlamak için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Bu kapsamda daha önce yapmış olduğumuz hizmetlere ilave olarak belirli şartları sağlayan mükelleflerimizin, yeminli mali müşavirlerce hazırlanmış KDV iadesi tasdik raporu ile talep ettikleri KDV iade tutarlarının yüzde 50'sinin, yapılacak ilk kontrollere göre 10 iş günü içerisinde teminat alınmaksızın iade edilmesini, kalan tutarın daha sonra yapılacak kontroller çerçevesinde iade edilmesini öngören çok daha hızlı ödemeyi öncelikleyecek yeni bir sistemi oluşturacağız.”

“Yeni bir vergi veri analiz merkezi kuruyoruz”

Albayrak, vergi beyannamelerinin yüzde 99,8'ini e-beyan sistemi ile aldıklarına dikkati çekerek, ekim itibarıyla elektronik ortamda alınan bildirim ve beyanname sayısının 90 milyona yaklaştığını açıkladı.

e-Tebliğat Sistemi ile yaklaşık 30 milyon tebliğ belgesini elektronik ortamda tebliğ ettiklerini ve yaklaşık 300 milyon lira tasarruf sağladıklarını belirten Albayrak, “Yeni bir eylem planı çalışmalarına başlamış bulunmaktayız. Mükelleflerin uyum düzeyinin artırılması, uyumsuz mükelleflerin uyumlu mükellefler aleyhine oluşturacağı haksız rekabetin önlenmesi, kayıtlı ekonominin teşvik edilmesi amacıyla yeni bir vergi veri ve risk analiz merkezi kuruyoruz. Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde kurulacak bu merkezde farklı veri kaynaklarından elde edilen bilgilerle, faaliyet grupları ve sektörler itibarıyla mükellefler analiz edilecek, yapılacak mukayeseler suretiyle vergilemedeki muhtemel risk alanları çok detaylı bir şekilde tespit edilecektir.” diye konuştu.

Albayrak, defter beyan sistemi kapsamında yaklaşık 2,1 milyon mükellefin gelir ve gider kayıtlarının portal üzerinden elektronik ortamda tutulmasını, beyannamelerin kullanıcı dostu ara yüzler vasıtasıyla sistem üzerinden doldurulmasını hedeflediklerini aktararak, “2014-2018 döneminde yaklaşık 245 bin mükellef nezdinde vergi incelemesi yaptık. Bu incelemeler neticesinde düzenlenmiş raporlarda yaklaşık 36 milyar lira vergi tarhiyatı ve buna bağlı olarak yaklaşık 78 milyar lira ceza kesilmesini önerdik.” dedi.

Çiftçi, esnaf, KOBİ ve girişimcilere sağlanan destekler

Albayrak, komisyonda yaptığı sunumda, çiftçi, esnaf, KOBİ ve girişimcilere sağlanan desteklere ilişkin çeşitli bilgi verdi.

Ekim ayı itibarıyla Ziraat Bankası'na kullandırılan düşük faizli kredi bakiyesinin 45 milyar liraya, Tarım Kredi Kooperatiflerince kullandırılan düşük faizli kredi bakiyesinin ise yaklaşık 5 milyar liraya ulaştığını ifade eden Albayrak, söz konusu uygulamadan yaklaşık 858 bin üreticinin faydalandığını söyledi.

Albayrak, bu çerçevede, 2004 yılında 205 bin üreticiye 700 milyon lira olarak verilmeye başlanan bu desteğin 2018'de 50 milyar liralık bakiyeye yükseldiğini belirterek, "2018 yılında tüm Türkiye'de yaşanan doğal afetler dolayısıyla ve Hatay ile Kilis illerinde, ilçeler dahil, faaliyet gösteren ve yaşanan terör olayları nedeniyle zarar gören üreticilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan düşük faizli tarımsal kredi borçları bir yıl süreyle ertelenmiştir." diye konuştu.

Çiftçilere düşük faizli kredi kullandırımı nedeniyle oluşan gelir kayıplarının karşılanması amacıyla yapılan ödeme tutarının ekim itibarıyla 1,8 milyar lira ve ayrılan bütçenin 2,65 milyar lira olduğuna işaret eden Albayrak, bu amaçla 2019 yılı bütçesinde 3,4 milyar lira ödeneğin öngörüldüğünü dile getirdi.

Albayrak, 2018 Yılı Programı, 100 Günlük İcraat Programı ve Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) yer alan Kalkınma Bankası'nın Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası olarak yeniden yapılandırılması hedefleri kapsamında, Bankanın mevcut kuruluş kanununun yerine geçmesi öngörülen yeni kuruluş kanununun ekim ayında yasalaştığını ifade etti.

"KİT'lere yapılan sermaye transferi tutarı 2019'da 6,9 milyar lira"

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak, karlı ve verimli bir şekilde işletilmesinin temel hedefleri olduğunu belirten Albayrak, bu hedeflerin YEP'te de yer aldığını anımsattı.

Albayrak, bu amaçla KİT'lerde yetkilendirmeyi, hesap verebilirliği, şeffaflığı, karar alma süreçlerinde etkinliği ve performansla dayalı yönetimi esas alan stratejik yönetim anlayışının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiğini dile getirerek, "KİT'lere yapılan sermaye transferi tutarı 2017 yılında 4,4 milyar lira olarak gerçekleşmiş olup, bu tutarın 2018 yılında 5,8 milyar lira, 2019 yılında ise 6,9 milyar lira olması programlanmıştır. 2017 yılında 3,4 milyar lira olarak gerçekleşen KİT'lere yapılan görevlendirme bedeli ödemesinin, 2018 yılında 2 milyar lira, 2019 yılında ise 1,6 milyar lira olması öngörülmektedir." şeklinde konuştu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak kamu sermayeli işletmeler, iştirakler ve kamu sermayeli bankalardan elde edilecek temettü ve bakiye kar gelirlerinin takip ve tahsilat işlemlerini de gerçekleştirdiklerini belirten Albayrak, "Bu çerçevede, 2017 yılında toplam 8,9 milyar lira temettü ve bakiye kar geliri elde edilmiş olup, bu tutarın 2018 yılında 15,6 milyar lira, 2019 yılında ise bakiye kar haricinde 2,8 milyar lira olması öngörülmektedir." dedi.

"Hazine garantili kredilerden üstlenim oranı yüzde 1'e düştü"

Albayrak, Hazine garantili kredilerden üstlenim oranını tarihi seviyelere düşürdüklerine işaret ederek, Hazine garantili dış borç stokunun 2018 yılı eylül ayı sonu itibarıyla 14,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini anlattı.

Öte yandan, Hazine garantili kredilerden üstlenim oranının tarihi düşük seviyelerde seyrettiğini yineleyen Albayrak, 2002 yılında bu oranın yüzde 51,9 iken 2018 yılı eylül sonu itibarıyla yüzde 1'e düştüğünü kaydetti.

Albayrak, Hazine alacak stokunun ise eylül ayı sonu itibarıyla 19,8 milyar lira olarak gerçekleştiğine dikkati çekerek, "2002 yılında yüzde 72,1 olan ülkemizin Avrupa Birliği Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku'nun GSYH'ye oranı, 2018 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla yüzde 29,2 seviyesine gerilemiştir. YEP'e göre söz konusu oranın 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılları sonu itibarıyla sırasıyla yüzde 31,1, yüzde 28,5, yüzde 28,2 ve yüzde 27,2 seviyelerinde aşağı yönlü bir patikada gerçekleşmesi beklenmektedir." diye konuştu.

Stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikası sayesinde borç stokunun faiz, kur ve likidite risklerine karşı duyarlılığını önemli ölçüde azalttıklarını dile getiren Albayrak, şöyle devam etti:

"Türk lirası faizlerdeki 500 baz puanlık artış 2001 yılı stok yapısında borç stokunu 1,6 puan artırırken mevcut yapıda yalnızca 0,8 puan artırmaktadır. GSYH bünyesindeki 2

puanlık azalış ise 2001'de borç stokunu 1,6 puan artırırken mevcut yapıda yalnızca 0,6 puan artırmaktadır. Türk lirası cinsi borçlanmaya ağırlık vererek borç stokunun yapısını döviz kuru şoklarına karşı daha güçlü hale getirdik. 2001 yılındaki stok yapısı sürdürülüyor olsaydı Türk lirasının yüzde 5 değer kaybı borç stokunu 1,6 puan artıracakken, 2017 yılında bu artış yalnızca 0,8 puandır.”

Türkiye'nin kalkınma hedefleri doğrultusunda Dünya Bankası ile yakın ilişkilerin sürdürüldüğünü anlatan Albayrak, Dünya Bankası ile Türkiye arasında 2017-2021 mali yıllarını kapsayan dönemdeki mali ve teknik iş birliğinin çerçevesini oluşturan “Ülke İşbirliği Çerçevesi Programı” kapsamında şimdiye kadar 7 proje ve bir program kredisi için toplamda 2,6 milyar dolar tutarında finansman sağladıklarını söyledi.

Albayrak, bu yıl özelinde ise Dünya Bankasından enerji, altyapı ve reel sektörde geliştirilen büyük montanlı projeler için toplamda yaklaşık 1,1 milyar dolar civarında bir finansman temin ettiklerini, söz konusu projelerin Türkiye'nin ekonomik gelişimi ve canlanmasına katkı sağlayacağı gibi vatandaşların da yaşam kalitesini artıracığını bildirdi.

Hazine Finansman Programı çerçevesinde uluslararası sermaye piyasalarından 7,7 milyar dolar tutarında dış finansman sağladıklarını belirten Albayrak, özellikle yaz aylarında maruz kalınan finansal dalgalanmaların ardından, ekim ve kasım aylarında gerçekleştirilen dolar ve avro cinsinden tahvil ihraçlarına ihraç tutarının 3 katından fazla talep gelmesinin süreç içinde alınan ekonomik tedbirlerin uluslararası yatırımcılar nezdinde de güçlü bir karşılık bulduğunun göstergesi olduğunu kaydetti.

“İkili kalkınma yardımları tutarı 38,9 milyon dolara ulaştı”

Albayrak, Türkiye'nin güçlenen uluslararası rolüyle paralel olarak son yıllarda kalkınma yardımları alanında da görünürlüğü artırıldığına işaret ederek, “Ülkemizin resmi kalkınma yardımları 2017 yılında yaklaşık 9,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam 2016 yılına kıyasla yüzde 40'lık bir artışı göstermektedir. Ekim ayı sonu itibarıyla da Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen ikili kalkınma yardımları tutarı 38,9 milyon dolara ulaşmıştır.” dedi.

Bakan Albayrak, Türkiye ile KKTC arasında ekonomik mali ilişkilerin düzenlenmesi ve “Sürdürülebilir Ekonomiye Geçiş Programı”nın desteklenmesine yönelik olarak 2016 tarihinde imzalanan İktisadi ve Mali İşbirliği Anlaşması kapsamında 2016-2018 yıllarında KKTC'ye toplam 2,16 milyar lira transfer edildiğini bildirdi.

2019 Yılı Gelir Bütçesi hakkında bilgi veren Albayrak, gelecek yıl merkezi yönetim bütçe

gelirlerinin yüzde 17,4 artarak 880,4 milyar liraya, vergi gelirlerinin yüzde 20 artarak 756,5 milyar liraya, vergi dışı gelirlerin ise yüzde 4 artarak 123,9 milyar liraya ulaşacağını tahmin edildiğini belirtti.

Albayrak, mülga Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının 2017 Yılı Kesin Hesabına ilişkin de “2017 yıl sonu itibarıyla 176,6 milyar lira olan Maliye Bakanlığı bütçesinin 176,3 milyar lirası kullanılmıştır. Bunun yüzde 1,5'ine tekabül eden 2,6 milyar liralık kısmı Bakanlık ihtiyaçlarında kullanılmıştır. Aynı dönemde 77,6 milyar lira olan Müsteşarlık bütçesinin de 74,9 milyar lirası kullanılmıştır.” ifadesini kullandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2019 yılı toplam bütçe teklifinin 419,9 milyar lira olduğunu dile getiren Albayrak, bu teklifin yüzde 1,3'üne tekabül eden 4,1 milyar lirasının Bakanlığın hizmetleri için kullanılacağını kaydetti.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA